

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(міжфакультетська навчальна дисципліна)

ОСНОВИ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Розробник: Людмила Бражник, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н., доцент

Полтава 2023 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Основи цифрової економіки
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Бражник Людмила, к.е.н., доцент Контакти: 15 каб. (деканат факультету обліку та фінансів) e-mail: liudmyla.brazhnyk@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/brazhnyk-lyudmyla-vasylivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	Всі спеціальності
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: набуття теоретичних знань, прикладних навичок та умінь з основ цифрової економіки, навчити ними користатися в умовах мінливого інформаційного середовища і пов'язаних з цим ризиків.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування у майбутніх фахівців знань і професійних компетентностей, необхідних для самостійного прийняття управлінських рішень в умовах цифрової трансформації суспільства..

Компетентності:

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, формулювати та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності.

ЗК 8. Здатність до практичного застосування знань та оволодіння сучасними знаннями.

Результати навчання:

РН 7. Демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань.

РН 15. Реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки щодо облікового відображення та контролю даних про господарську діяльність.

Програма та структура навчальної дисципліни

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	денна форма ЗС_бд_2022				
	усьо годин	у тому числі			
л		п	лаб.	с.р.	
Тема 1. Цифрова економіка: тренди та перспективи розвитку.	12	2	2	-	8
Тема 2. Четверта промислова революція та цифрові трансформації.	12	2	2	-	8
Тема 3. Фінансові технології та захист комерційної інформації.	12	2	2	-	8
Тема 4. Internet of Things (IOT).	13	2	2	-	9
Тема 5. Big Data в економіці.	13	2	2	-	9
Тема 6. Електронна комерція.	13	2	2	-	9
Тема 7. Інтелектуальний капітал в умовах цифрової економіки.	15	4	2	-	9
у т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота для заочної форми навчання)	-	-	-	-	-
Усього годин	90	16	14	-	60

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Контрольна робота	Виконання завдань самостійної роботи (реферат)	Виконання завдань самостійної роботи (гlossарій)	
РН 7	17	10	5	7	7	4	50
РН 15	18	10	2	10	7	3	50
Разом	35	20	7	17	14	7	100

Політика виставлення балів

Форма, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Форми контролю знань успішності ЗВО	Шкала та критерії оцінювання результатів навчання
- розв'язування тестів (тести передбачені по всіх темах)	<p>від 0 до 1 балів:</p> <p>1 бал – у випадку забезпечення 80-100 % правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>0,5 балів – у випадку забезпечення 79-30 % правильних відповідей на поставлені питання, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>0 балів – у випадку правильних відповідей менше ніж 30 %.</p>
- опитування (опитування передбачене по всіх темах)	<p>від 0 до 5 балів:</p> <p>5 балів – у випадку чіткої, повної відповіді з означеної теми та відповідей на додаткові питання по темі, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>4 бали - у випадку змістовної відповіді з означеної теми та часткових відповідей на додаткові питання по темі, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>3 бали - у випадку змістовної відповіді з означеної теми без відповідей на додаткові питання, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>2 бали - у випадку нечіткої відповіді з означеної теми та часткових неповних відповідей на додаткові питання по темі, що свідчить про часткові вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та часткові вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>1 бал – у випадку нечіткої відповіді з значними помилками у відповіді, що свідчить про наявність лише фрагментарних знань з означеного питання, що свідчить про фрагментарні вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>0 балів у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання</p>
- контрольна робота (в кінці семестру передбачено виконання підсумкової контрольної роботи) (виставляється окремою позицією в журналі)	<p>від 0 до 17 балів:</p> <p>17 балів - за умови повних відповідей на теоретичні питання та вірного, повного розв'язання задачі, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>16 балів - за умов деяких незначних неточностей у викладенні теоретичних питань або розв'язках задачі, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>15-14 балів - за умови незначних неточностей у викладенні теоретичних питань та у розв'язках задачі, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у</p>

	<p>різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>13-12 балів - за умови з неточностей в одному із теоретичних питань та незначних неточностей у розв'язках задачі, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>11-10 балів – за умови з неточностей в обох теоретичних питаннях та незначних неточностей у розв'язках задачі, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>9-8 балів - за умови значних неточностей у теоретичних питаннях та помилках у розв'язках задачі, що свідчить про часткові вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та часткові вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>7-5 балів – за умови значних неточностей у теоретичних питаннях та помилках у розв'язках задачі, що свідчить про часткові вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та часткові вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>4-3 бали - за умови фрагментарних знань теоретичних питань та розв'язку задачі із значними методологічними помилками, що свідчить про фрагментарні вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та фрагментарні вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>2-1 бали - за умови значних неточностей при викладенні теоретичних питань та відсутності розв'язку задачі, що вказує на наявність фрагментарних знань при викладенні теоретичних питань та розв'язку задачі, що свідчить про фрагментарні вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань.</p> <p>0 балів – у випадку відсутності належно оформлених розв'язаних задач і теоретичних питань</p>
<p>- виконання вправ на практичних заняттях (виконання вправ передбачене по 3 та 5 темах)</p>	<p>від 0 до 10 балів:</p> <p>10-8 балів - у випадку правильного розв'язання задач та належного її оформлення, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>7-5 балів - у випадку наявних незначних методологічних помилок чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні задач, що свідчить про часткові вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та часткові вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>4-1 бал - у випадку наявних значних методологічних помилок та/чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні задач, що свідчить про фрагментарні вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>0 балів - у випадку відсутності належно оформлених розв'язаних задач</p>
<p>- виконання завдань самостійної роботи (реферат) – здобувач вищої освіти повинен виконати один реферат за семестр</p>	<p>від 0 до 14 балів:</p> <p>14-13 балів - у випадку коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на всі питання викладача, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>12-11 балів - у випадку коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на окремі питання викладача; 8, 7 балів у випадку якщо питання розкриті не повністю, однак здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на питання викладача, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>10-9 балів – у випадку захисту роботи зі незначними недоліками в оформленні чи змісті, неповних відповідей на додаткові питання по темі реферату, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>8-7 балів - у випадку захисту роботи зі незначними недоліками в оформленні та змісті, неповних, нечітких відповідей на додаткові питання по темі реферату, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p>

	<p>6-5 балів - у випадку захисту роботи зі значними недоліками в оформленні чи змісті, фрагментарних відповідей на додаткові питання по темі реферату, що свідчить про часткове вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього запровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та часткове вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>4-3 бали - у випадку захисту роботи зі значними недоліками в оформленні чи змісті, відсутності відповідей на додаткові питання по темі реферату та неповному розкритті обраної теми, що свідчить про фрагментарні вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього запровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та фрагментарні вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>2-1 бали – у випадку подання роботи з істотними недоліками в змісті, невідповідності роботі існуючим вимогам щодо оформлення, відсутності орієнтування доповідача в означеному питанні, що свідчить про фрагментарні вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього запровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та фрагментарні вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>0 балів – у випадку відсутності реферативної роботи, доповіді чи повної невідповідності реферативної роботи, доповіді вимогам щодо оформлення та змісту відповідно до одержаного завдання.</p>
- виконання завдань самостійної роботи (глосарій) – формування глосарію передбачено по всіх темах	<p>від 0 до 1 балів:</p> <p>1 бал - у випадку змістовного оформлення поняття, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього запровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань та вміння реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки.</p> <p>0 балів - у випадку відсутності глосарію.</p>

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Контрольна робота	Виконання завдань самостійної роботи (реферат)	Виконання завдань самостійної роботи (глосарій)	
Тема 1. Цифрова економіка: тренди та перспективи розвитку.	5	-	1			1	7
Тема 2. Четверта промислова революція та цифрові трансформації.	5	-	1			1	7
Тема 3. Фінансові технології та захист комерційної інформації.	5	10	1			1	17
Тема 4. Internet of Things (IOT).	5	-	1			1	7
Тема 5. Big Data в економіці.	5	10	1			1	17
Тема 6. Електронна комерція.	5	-	1			1	7
Тема 7. Інтелектуальний капітал в умовах цифрової економіки.	5	-	1			1	7
Контрольна робота				17			17
Виконання завдань самостійної роботи (реферат)					14		14
Разом	35	20	7	17	14	7	100

Шкала оцінювання ЄКТС та національна шкала

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90 год.

Кількість кредитів – 3.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті якщо ці результати отримані перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни: робоча програма навчальної дисципліни, презентація

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Ляшенко В. І., Вишневецький О. С. Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку: монографія. Київ: НАН України, Ін-т економіки пром-ті, 2018. 252 с.
2. Основи цифрової економіки : навчальний посібник ; за ред. Крисоватий А.І. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 200 с.
3. Цифрова економіка : підручник / Т.І. Олешко, Н.В. Касьянова, С.Ф. Смерічевський. Київ : НАУ, 2021. 274 с.

Допоміжні

1. Верескун М. В., Колосок В. М., Колосок Е. В. Вплив цифрової трансформації на управління промисловими підприємствами. *Підприємництво і торгівля*. 2021. №30. С. 11-16.

2. Вишневецький О.С. Цифрова платформізація стратегічного управління економікою України. *Економіка промисловості*. 2021. № 3 (95). С. 5–24. DOI: <http://doi.org/10.15407/econindustry.2021.03.005>.
3. Дроботя Я. А., Бражник Л. В., Дорошенко О. О. Диджиталізовані інновації банківського бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 23. DOI : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-23-15>.
4. Дроботя Я. А., Бражник Л. В. Диджиталізація банківської діяльності та платіжних систем. *Інфраструктура ринку*. 2021. Вип. 51. С. 261-267. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct51-42>.
5. Дрокіна Н. І., Дарчук В. Г., Крижко О. В. Інструменти бізнесаналітики для візуалізації маркетингових даних. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Випуск 26-1. С. 128-138.
6. Єршова О.Л., Одноволик В.І. Національна система цифрової статистики як засіб для вимірювання цифрових трансформацій в економіці України. URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/3622/1/ilovepdf_com-128-133.pdf.
7. Жукова Ю. Розвиток цифрової економіки на основі платформізації. *Економіка та суспільство*. 2022. №41. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-7>.
8. Індекс розвитку ІКТ відповідно до звіту Міжнародного союзу електрозв'язку. URL: http://www.nas.gov.ua/siaz/Ways_of_development_of_Ukrainian_science/article/13096.1.150.pdf.
9. Когут Ю.І. Технології блокчейн та криптовалюта: ризики та кібербезпека. Київ: «SIDCON», 2022. 316 с.
10. Лисак О. І., Андрєєва Л. О., Тебенко В. М. Електронна комерція : курс лекцій. Мелітополь: Люкс, 2020. 225 с.
11. Медведовський Д.Г. Цифрові фінанси: тенденції розвитку краудфандингових платформ. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 24. С. 125-128.
12. Офіційний сайт Українського інституту майбутнього. 2030E – країна з розвинутою цифровою економікою. URL: <https://strategy.uifuture.org>
13. Сак Т.В., Ховалюк Д.О. Електронна торгівля в Україні: стан, тенденції, перспективи розвитку. *Маркетинг і цифрові технології*. 2020. №3, С. 73-85. URL: <https://mdt-ori.com.ua/index.php/mdt/article/view/112>
14. Струтинська І. В. Організація та управління цифровою трансформацією бізнес-структур: теорія, методологія, практика: монографія. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2020. 475 с.
15. Цифрова адженда України 2020. URL: <https://uccs.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Веб-сторінка Міністерства економіки України URL : <http://www.me.gov.ua>
2. Веб-сторінка Кабінету Міністрів України URL : <http://www.kmu.gov.ua>
3. Веб-сторінка Держкомстату України URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Веб-сторінка Міністерства фінансів України URL : <http://www.minfin.gov.ua>
5. Веб-сторінка Світового банку URL : <http://www.worldbank.org>
6. Веб-сторінка Міжнародного валютного фонду URL : <http://www.imf.org>
7. Економіка. Фінанси. Право: Інформаційно-аналітичний журнал/ АФ «Аналітик».
8. Офіційний сайт компанії STATGRAPH URL : <http://www.statgraphics.com>